

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W O P O Ł U

U c h w a ł a Nr 337/2022

z dnia 5 października 2022 r. Składu Orzekającego
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu

w sprawie opinii o możliwości spłaty kredytu przez Gminę Otmuchów

Na podstawie art. 19 ust. 2 w związku z art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1668) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w osobach:

1. Arkadiusz Talik - przewodniczący
2. Ewelina Kurzydło
3. Katarzyna Tromsa

opiniuje z uwagami
możliwość spłaty przez Gminę Otmuchów kredytu w kwocie 4 000 000,00 zł.

U z a s a d n i e n i e

Do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu wpłynął wniosek o wydanie opinii o możliwości spłaty planowanego do zaciągnięcia w roku 2022 przez Gminę Otmuchów kredytu długoterminowego w wysokości 4 000 000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2022 r.

Dokonując oceny sytuacji finansowej Gminy uwzględniono wielkości określone m.in.:

- w uchwałach Rady Miejskiej w Otmuchowie:
 - nr XXXII/321/2021 z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Otmuchów na 2022 rok (z późn. zm.),
 - nr XXXII/322/2021 z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Otmuchów (z późn. zm.),
 - nr XL/389/2022 z dnia 28 września 2022 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na pokrycie planowanego deficytu budżetu w 2022 roku Gminy Otmuchów
- informacji o zobowiązaniach finansowych Gminy na dzień 31.08.2022 r. oraz o stanie pozostałych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, jak również związanych z przedmiotem wniosku informacji o planowanym do zaciągnięcia zobowiązaniu.

W tym stanie Skład Orzekający ustalił, co następuje:

W uchwałach Rady Miejskiej w Otmuchowie:

- nr XXXII/321/2021 z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Otmuchów na 2022 rok (z późn. zm.) zaplanowano przychody ogółem w wys. 6 292 859,77 zł, w tym z tytułu planowanych do zaciągnięcia pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952 klasyfikacji budżetowej) w wys. 4 000 000,00;
- nr XXXII/322/2021 z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Otmuchów (z późn. zm.) zaplanowano w 2022 r. przychody ogółem w wysokości 6 292 859,77 zł, w tym z tytułu pożyczek, kredytów oraz emisji papierów wartościowych (na pokrycie deficytu budżetu) w wys. 4 000 000,00 zł.

Powyższe wielkości powiązane są z przedmiotem uchwały nr XL/389/2022 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 28 września 2022 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na pokrycie planowanego deficytu budżetu w 2022 roku Gminy Otmuchów, w której treści zawarto postanowienia o zaciągnięciu zobowiązania w wysokości 4 000 000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2022 r. z terminem spłaty kredytu w latach 2022 - 2036 oraz wskazano jako źródło spłaty zobowiązania dochody własne Gminy.

Z przedłożonego dokumentu pn. „Zobowiązania finansowe gminy Otmuchów” wynika, iż na dzień 31 sierpnia 2022 r. Gmina posiadała zadłużenie z tytułu pożyczek i kredytów w wysokości 25 679 063 zł, natomiast zgodnie z uchwałą nr XXXII/322/2021 z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Otmuchów (z późn. zm.) planowana łączna kwota długu Gminy na koniec 2022 roku wynosi 27 116 529,82 zł.

Z przedłożonego dokumentu „Zobowiązania planowane do zaciągnięcia będące przedmiotem wniosku” wynika, że w okresie planowanej spłaty zobowiązania w 2022 r. poniesione zostaną wyłącznie koszty odsetek, natomiast spłata rat kapitałowych wraz z pozostałymi odsetkami nastąpi w latach 2023 – 2036.

Zobowiązanie planowane do zaciągnięcia będące przedmiotem wniosku stanowi kwotę 4 000 000,00 zł, przy czym planowane odsetki od tego kredytu stanowią kwotę 2 741 435,00 zł. Mając na uwadze pozostające do spłaty zaciągnięte już zobowiązania, Skład Orzekający zwraca uwagę na niepokojąco wysokie koszty obsługi kredytu planowanego do zaciągnięcia, które stanowią 68% należności głównej. Mając na uwadze powyższe, Skład Orzekający zauważa, iż powołana okoliczność skutkuje znacznym wzrostem wydatków na obsługę długu Gminy Otmuchów. Relacja art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) nie limituje kwoty długu, lecz poziom jego spłaty w poszczególnych latach objętych prognozą długu. Jednocześnie dane zawarte w wieloletniej prognozie finansowej w tym zakresie pokazują potencjalną zdolność jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania nowych zobowiązań, które będą musiały być uwzględnione w relacji spłat zobowiązań. Indywidualne wskaźniki zadłużenia Gminy po 2022 roku zostały aktualnie obliczone w oparciu o prognozowane wielkości dochodów oraz wydatków bieżących, podczas gdy w przyszłych latach będą one wyliczane na podstawie wielkości wynikających ze sprawozdań, czyli w oparciu o faktycznie wykonane wielkości. Oznacza to, że rzeczywiste możliwości Gminy w zakresie spłaty zobowiązań mogą być wówczas inne, a więc także niższe niż obecnie prognozowane. W świetle obecnych zdarzeń zachodzących w kraju (m.in. znaczny wzrost cen energii i gazu jak również innych kosztów stałych związanych z wykonywaniem przez samorządy obligatoryjnych zadań oraz istotny wzrost stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego) należy liczyć się z trudnościami w osiągnięciu zaplanowanych dochodów, czy też koniecznością poniesienia większych wydatków (wzrost oprocentowania zobowiązań zwrotnych wpłynie bezpośrednio na zwiększenie kosztów obsługi długu już w bieżącym roku budżetowym), co może wpłynąć pogarszająco na relację z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

W odniesieniu do danych przedstawionych przez jednostkę w powoływanej uchwale nr XXXII/322/2021 Gmina spełnia relacje, o których mowa w art. 243 oraz 244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1634, ze zm.). Oceniając sytuację finansową Gminy Otmuchów w latach spłaty zobowiązania 2022 - 2036 można stwierdzić, że Gmina spełnia wymóg z art. 242 ustawy o finansach publicznych. Niezależnie od powyższego, mając na uwadze wprowadzane zmiany w przepisach prawa, m.in. w ustawie o finansach publicznych w zakresie ustalania w kolejnych latach budżetowych dopuszczalnego poziomu spłaty zobowiązań przez jednostki samorządu terytorialnego wskazać należy, że indywidualnej ocenie i bieżącej analizie powinna podlegać zdolność jednostki samorządu terytorialnego do spłaty zobowiązań zaciągniętych jak i planowanych do zaciągnięcia.

Konieczne jest zatem, aby na bieżąco analizować i monitorować sytuację finansową jednostki, w tym zdolność do zaciągania i spłaty nowych zobowiązań, w aspekcie wykonanych i prognozowanych wielkości wpływających na ustalenie w kolejnych latach relacji określonych w art. 242 oraz art. 243 ustawy o finansach publicznych.

W tym stanie Skład Orzekający postanawiając jak w sentencji akcentuje, iż możliwość spłaty planowanego do zaciągnięcia zobowiązania warunkowana jest realizacją dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów na poziomie zawartym w wieloletniej prognozie finansowej.

Na podstawie art. 20 ust. 1 powołanej na wstępie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

**Przewodniczący
Składu Orzekającego**

Arkadiusz Talik